CZASOWNIKI, OTWARTUSIA POMOCNIKI

RENATA PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy"

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

Warszawa 2019

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój

ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Czas trwania zajęć:
3 godz. lekcyjne.

Temat:
Czasowniki, Otwartusia pomocniki.

Cele główne:
- uświadomienie uczniom roli, jaką pełni czasownik w komunikacji,
- wdrażanie dzieci do używania nazwy „czasownik" w stosunku do określonej czynności,
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania nazw czynności w odgrywanych scenkach pantomimicznych i w tekstach,
- rozwijanie kreatywności w pracy zespołowej,
- eliminowanie braków dydaktycznych,
- doskonalenie języka i bogacenie słownictwa,
- wyzwalanie potencjalnych możliwości dzieci.

Cele operacyjne – uczeń:
- rozpozna i zaprezentuje czynność w scenkach pantomimicznych, określi rolę czasownika w wypowiedzi, użyje nazwy czynności, zidentyfikuje ją w tekście, odczyta tekst ze zrozumieniem, skonstruuje pytanie o czasownik, wykaże się kreatywnością, skorzysta z podpowiedzi i pomocy innych, opanuje emocje, skoncentruje uwagę.

Metody:
twórczego rozwiązywania problemów, gry dydaktyczne, waloryzacyjne, pracy we współpracy, scenka rodzajowa i sytuacyjna, pantomima.

Formy pracy:
zbiorowa, w parach, w grupie.

Środki dydaktyczne:
maskotka Otwartusia, rekwizyty do scenek sytuacyjnych, lupa.

Przebieg zajęć:
1. **Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU –** prezentowanie i rozpoznawanie czynności, używanie ich w wypowiedziach, konstruowanie pytań o czasownik, pomysłowość.
2. **Nauczyciel „zagląda" do Literkowa i zdradza dzieciom, co widzi:** „**Otwartuś** zaprosił gości, będzie wykonywał różne czynności: cały zamek porządkuje, stół okrągły przygotuje, sztućce pięknie wyszlifuje, obrus biały

wyprasuje, dania smaczne ugotuje i się bardzo napracuje. Kogo dziś zaprosił w gości? To nazwy czynności. Przy stole siadają, grzecznie z sobą rozmawiają i się uśmiechają. Kiedy wszystko zjedzą, »dziękuję« powiedzą i ze stołu naczynia zbiorą, obrus wypiorą, naczynia umyją i nic nie pobiją. Wielkie to są pomocniki! Co to za goście? ! To Czasowniki!".

3. **Zabawa w czasowniki – pomocniki:** chętni uczniowie odgrywają czynności za pomocą pantomimy, reszta odgaduje. Następnie wszystkie dzieci spacerują po dywanie i kiedy usłyszą nazwę czynności, natychmiast ją przedstawiają.
4. **Używanie czasowników w wypowiedziach i określenie ich roli. Komunikowanie się w języku polskim.** Zabawa: rundka. Dzieci podają sobie **Otwartusia** z rąk do rąk i układają zdanie o tym, co on robi, np. „**Otwartuś** czyta Próżniakowi do snu". Zanim uczeń otrzyma maskotkę, grupa pyta np. „Co teraz robi sługa? ", „Co sługa zrobi jutro? ", „Co zrobił sługa w sobotę?"itp.
5. **Praca w zespołach. Zadanie twórcze inspirowane zachowaniem bohatera:** „**Otwartuś** przez całe dnie pracuje, wyobraźcie sobie, co się z nim dzieje po ciężkiej pracy. Zagrajcie to".
6. **Zaprezentowanie scenki,** np. **Otwartuś** śpi, wisi na krześle, choruje itp. Nauczyciel podkreśla, że stany, w jakich sługa się znajduje, to także jego czasowniki – pomocniki, dzięki nim odpoczywa albo odrywa się od pracy.
7. **Praca indywidualna z tekstem. Analiza informacji.** Uczniowie pracują z lupą i szukają w tekście czasowników. Oznaczają je falą symbolizującą ruch. Ocena koleżeńska poziomu wykonania zadania. Nauczyciel czuwa nad jej zasadnością.
8. **Podsumowanie zajęć.** Rozmowa na temat roli czasowników.
9. **Ocena zaangażowania uczniów w pracę na zajęciach.** Skupienie się na mocnych stronach dzieci.

Komentarz metodyczny

Ruch jest dla dzieci ze SPE pośrednikiem w rozumieniu pojęć. Należy poprzez aktywność mobilizować je do myślenia i pozwolić im na wielokrotne wykonywanie czynności. Zasada: „trenuj albo trać" znajdzie zastosowanie podczas tych zajęć i pomoże uczniom z problemami.